



НОВИЙ БУНТ У ПЕРУ

ЛИМА (Перу). — Здавалося, що по кількох повстаннях зривах уже буде в Перу спокій. Та його нема. Цілком несподівано підняв бунт 5 полк піхоти. Підполіцейські уязнили старшин і перебрали команду. Кажуть, що бунт мав комуністичний характер. Та повстанці довго не вдержалися, бо всього кілька годин. Військам, лояльним правительству, пришлося бомбардувати касарню. Підчас боротьби загинуло коло 200 жовірів. Є те велике число, коли брати під увагу некривий характер, полудне-американських державних переворотів.

Уряд проголосив воєнний стан. Проводиря бунтованих уже розстріляно, а тепер судитимуть інших.

ГУВЕР ПОКИНУВ ПОРТО РІКО.

З КОРАБЛЯ „АРІЗОНА“. — Президент Гувер виголосив у легіслатурі промову, в якій висказав своє задоволення з розвитку острова та обіцяв дальшу поміч, але радив адміністрації покладається на власні сили.

ГУРТІВНІ ЦІНИ СПАДАЮТЬ.

ВАШІНГТОН. — „Ди Федерал Резерв Бора“ подає у своїм звіті, що гуртові ціни на товари дали спадають. У порівнянні з останнім роком ціни спали в лютім на 18%.

Зі звіту виходить, що коли брати під увагу заробітні плати загально, то їх сума є вища від загальної суми минулого року.

Звіт стверджує далі, що в порівнянні з січнем бізнес піднісся в лютім процентно вище, ніж же було минулими роками.

ЗА ОХОРОНУ БАНКОВИХ ОЩАДНОСТЕЙ.

ОЛБАНІ. — Нюйоркський губернатор Рузвельт домагається від легіслатури ухвали закону, яким взято би в спеціальну охорону ощадності, вкладати до торговельних банків.

ВОКЕР ГОТОВИЙ ДО БОРЬОБИ.

ПАМ СПРІНГС (Каліфорнія). — Мейор Вокер коротко своє фірмі на 5 днів і готується до повороту до Ню Йорку, щоб розпочати боротьбу з тими, котрі домагаються його усунення.

ТАМАНИ НЕ ПІДАЄТЬСЯ.

НЮ ЙОРК. — Зприводу того, що сейтовий сенат рішив вибрати легіслативну комісію для прокирки господарки міста, Тамані відбула нараду зі своїми адвокатами і рішила повести боротьбу, намагаючись унеможливити цю ухвалу, згаляю не допустити до її фактичного переведення. Тамані твердить, що така комісія не має права вибирати запризначених зізнань, бо це належить до суду.

ЗА 31 ГОДИН З НЮ ЙОРКУ ДО СЕН ФРЕНСІСКО.

НЮ ЙОРК. — З 3 днем 1. квітня буде отворена роздушина комунікації між Ню Йорком і Сен Френсиско, яка буде відбудуватися на цілій віддалі літаків. Лет триватиме 31 годин, а з Сен Френсиско до Ню Йорку тільки 28 годин.

ЩОСЬ ДОВІДАЄМОСЯ?

НЮ ЙОРК. — Конгресмен Ля Гарді твердить, що доперва докождання над нюйорською адміністрацією викажуть чуда-дива на полі хабарництва, яке так розпалошилося в Ню Йорку, що ніякий урядовець, хоч би не знав який визначний і сильний, не годед тут нічого зарадити.

АЛЕ ЙІ ШКАГО НЕ ЛІПШЕ.

НЮ ЙОРК. — Джет Шавз, голова демократичного езекутивного комітету, каже, що републиканці не виратують себе тим, що будуть виказувати скандалі, злучені з Тамані Гол, Вокером і нюйорською адміністрацією. Бо краще, ніж вглянуту у републиканську адміністрацію мейора Томсона й у царство Капона, обидвох у Шкаго.

ЗА РЕОРГАНІЗАЦІЮ ШПІТАЛІВ.

БОЛТИМОР. — 1,500 визначних лікарів, котрі відлучили з ріжних сторін Америки, прислухувалися відчуженню д-ра Винафоды Сміта, директорка шпітально Джана Голкіна, котрий домагається реорганізації шпітальної справи в Америці.

Д-р Сміт твердить, що ми маємо 7,000 шпіталів, які коштують річно \$900,000,000, а з тих широким масам населення, особливо бідним, дуже тяжко користатися. Зі шпіталів користає тепер небагато людей, а й небагато лікарів. Д-р Сміт поставив домагаючись, щоб для шпітальних справ істнували такі спеціальні комісії, які істнують приміром для шкільних справ. Вони вирішували би, де й які шпіталі треба будувати і скільки-ліжок ті шпіталі мають мати.

ОСТОРОЖНО З ЛІЧЕННЯМ ЦУКРОВОЇ ХОРОБИ.

БОЛТИМОР. — Д-р Джан Вільямс з Роустера, Н. Й., викладав перед дітьми про те, що багато лікарів лічать тисячі хорих на цукрову хворобу, хоч хори не мають цієї хвороби. Коли хто тратить на вази, каже д-р Вільямс, або в кого знайдено цукор, то це ще не є ознакою цукрової хвороби.

ЗНОВ ГРІНЧА КАТАСТРОФА.

В Роттергу коло Ахена в Німеччині в тамонній копальні вибухли газ. Під землею було тоді 90 робітників, що 28 осіб згинув. Крім цього 14 робітників, загрожених газами, відведено до лічниць. Останні відомості говорять, що в лічницю померло кількох робітників, так що начисляють 37 жертв вибуху в копальні.

БІЖКА В УНІВЕРСИТЕТІ В ІНСБРУЦІ.

Підчас виборів управи студентського товариства в Інсбруці прийшло до великої біжки між католицькими і соціалістичними студентами. Соціалісти поранили кількох католиків і винесли їх за двері. Сенат університету перервав на тиждень виклади, проти чого студенти уладили демонстрацію.

ВЕЛИКА КРАДІЖ У ХОДОРОВІ.

До краму ходорівської купця Германа Райса закралися в ночі злодії і забрали багато флашок лікерів та горінок, вартості 3,000 зол. Відтак ті самі злодії ограбили крамницю Міні Гольдфінгер, де спринчили шкodu на 1,200 золатих. Арештовано 6 осіб, підозірлих у цій крадіжці.

СПРАВА ЗАГОТІВІЛЬ.

За звітом Укрїєса, січневий план мисозготівки на Україні виконаний лише на 55%. Утворється дуже скруте становище з приміщенням та харчуванням заготовленої худоби. Контрольні щирки заготівлі худоби на Україні показують, що план виконано лише на 16%. Причини пориву пояснюють опором сезан та „заміщення“ місцевого апарату куркульським елементом.

ТЕОРИЯ І ГАНДЕЛЬ.

Удається большевикам п'ятилітня, чи ні?.. Таке питання ставить собі цілий світ. Часто протиріччя погляди виявляє світова преса. Шкаві вістки принос на сторінках великого париского щоденника „Пари Міа“ його кореспондент з Ню Йорку. Америка пильно стежить за розвитком большевицького економічного п'ятиліття. Колишій президент Злучених Держав, Куджид, каже, що радянські товари треба боятися, бо вони виробляють прещо і хворю невеличким комуністичного царства.

Та кореспондент „Пари Міа“ додає на себе, що це не тільки академічний дискусія. Коли господарський рік Америки викликає дефіцит, вона купить радянське збіжжя, бо воно дешевше...

ЗАЛІЗНИЦЯ ШІЕСЬК-БАЛТИК ВІДПРЕДУВАНА ФРАНЦУЗАМ.

„Кур'єр Поранці“ повідомляє, що про коноєсію на викінчення будови й експлуатації залізничної Шіеськ-Балтик створюється французька конкорсія в Банк де „Пі ді Нора і Швайлер Крезю. Вони порозумілися, що вони створили акційне товариство, яке орієнтовано перед польським урядом виступити як правий орієнт, що створюється за загальною угодою. В практиці нечіть те, що ці залізничні п'єсеїде під арешту спеціально для того основного т-ва за цілий 1 мільярд франків, який Голуба дістане як позичку.

РЕВІЗІЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У ВАРШАВІ.

Ревізія переведено у сідухуюх громадян і студентів: інж. Воробкевича, інж. Кушніра, уряд. Меховича і проф. Кривоноска, студ. Макарюшкіна, Сагайдацького, Кордубіни, Нестеруківського, Нестеренка, Бачинського, Нестеренка, Огінієвського, Роніша, Малевича, о. Калачового, Маслова Леоніда, Войнарівського, Черкаського, Пининського і Стасіва. Також переведено ревізію в студентському домі, де живе 19 студентів. Коли взяли під увагу, що наші студенти живуть по троє у кімнаті, то фактично переведено ревізію у всіх українських студентів у Варшаві. (По ревізії арештовано студ. Новицького і Мельничука, мешканців студентського дому, яких за два дні випушено на волю. Ревізія відбувалася дуже докладно, в годинах від 3-тої до 9-тої ранку, однак нічого підозрювати не знайдено. Мабуть у зв'язку з варшавськими ревізіями відбулися також ревізії і на провінційних домах батьків деяких студентів.

З ХРОНІКИ РОДИННИХ ТРАГЕДІЙ.

Осіпа Кошорко, 24-літній жінка з Мискудиць, скочила під поїзд і згинув на місці. Причиною безсмертності було те, що її чоловік же перед трома роками вийшов до Каїра і навіть не писав до неї. — В селі Тина в Збаржчині померло 30-літній Франц Яворський. Причиною були неперозуміння з жінкою.

ЖІНКА АДВОКАТ.

У чеській військовій суді в Ліберці відбулася розправа проти дезертира, який аж і раз покинув касарню і втік до дому. Дезертир запросив собі на оборону жінку, д-ра Гозову. Та жінка-адвокат так уміло обгородила свого клієнта і промовляла так краснорічливо, що дезертира звільнили від вини і кари. Це перший випадок, що жінка боровилась підсудного у військовому суді.

ПРОГНАЛИ З БРАЗІЛІ.

Уряд прогнав з Бразилії Литовця Багіонеса за комуністичну пропаганду.

МІЛІОН ТОЛЕНІВ ПЛІВЕ ДО АЛЯСКИ.

Міліон толенів вартістю яких 35,000,000 доларів, пустилися в свою звичайну кожорічну дорогу з теплих вод півдня до берегів Аляски, де відбувається їх розмороження.

Провідники цього дорогоцінного стада толенів байчили біля берегів Каліфорнії. Програнича сторожа Злучених Держав буде супроводжувати цих толенів від берегів Каліфорнії аж до Берингового моря.

Толени звичайно зупинюються в Беринговій морі біля Прибыльських островів, де зникаються під опікою та охороною спеціального бюро рибництва. Під такою опікою толенів з числа 250,000 розміжовано до одного мільона від року 1911, коли це видано за брону попливати на них.

Згідно з угодою між Великою Британією, Японією та Росією було доручено Злученим Державам контролювати це стадо толенів аж до року 1926. Ця умова приймається поновче згадані країни, що і тепер.

ПОЛЬСЬКИЙ СТАРШИНА ПЕРЕД СТРИЙСЬКИМ СУДОМ.

Окружний суд у Стрию заступив Рудольфа Сайтайла на один рік в'язниці за злочин обману та публічного насилля. Рудольф Сайтайло був польським старшиною, потім його деграновано за ріжні грошові махірації. Відтак він дав представитися як старшина і хоч був жонатий, заручився зі Стефанією Яремковичною, виманив у неї біжутерію та бляшу суму грошей і, покинувши її, заручився з Яліною Рибницькою, в якій також забрав гроші, ще і грозив побоями.

ЦУКОР З БАРАБОЛЬ.

З Китаю повідомляють, що китайський хемік Лі-Сінг-Ку винайшов спосіб продукції цукру з солодких бараболів, які дуже обильно ростуть у Китаї. Спосіб продукції має бути дуже простий і дешевий.

І В НІМЕЦЬКИХ ТЕАТРАХ КРИЗА.

Берлінська преса подає, що в столиці Німеччини замкнено 6 театрів через те, що їхні підприємства виявляли великий дефіцит. Замкнено навіть центральний театр на вул. Якова.

НАПАД РОЗБИШАК.

Розбишак Лампеузе же жие. Незадовго напад він на одну фазенду в Багі (Бразилія), що належить Пері-Нері, і там вимордував цілу родину фазендара. Товар розгнаний в часті поштів. Фазенду ограбили розбишаки до чиста.

СМЕРТНИЙ ПРИСІД.

Суд присяжних у Стрию розглядав справу Ів. Бартели й Ів. Чермеряка. Бартель убит у 1927 році Жиди Байнера в Сколі і втік до СРСР. Коли його вліта вивисили, на спілку з Чермеряком допустилися злочини на Грохольській та Грабовській біля Тернополья. Бартель признався до вини і його засудили на смерть. Чермеряка узяли.

СУЧАСНІ РОБІЗОННИ.

Смох французських мандрівників, між ними одна жінка інженіра, вибравшись кораблем через Індійський океан до острова Святого Павла, який віддалений сотні кілометрів від островів, замешкалих людьми. Були вісти, що жална людина не може жити на цій острові Святого Павла, але французські мандрівники мали надію створити на ній нову колонію і використати його для здобуття гроша. Сміялячеськи швидко доплили до острова, оселилися на ній, але скоро виявилося, що вісти про цей остров були правдиві: вода в тамонних ріках мала якийсь трійний складник, від яких двоє Французів зараз занедужали й померли. Інші дослідники острова жили цілий місяць відірвані від світа, бо вночі почі вибух відповідної вулкані і зникли ці корабель разом з харчовими продуктами і всім приладдям. Жінка інженіра привела на острові на світ дитину, а інженір помер. Потім це один Француз помер від укушення тварин, а другого пожегли певні досліди звірять. Коли до цих островів доплив радянський корабель, то міг забрати до Франції тільки 3-х мандрівників, між ними жінку інженіра. Вей нині згинув на тім острові.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ПЯТИЛІТКА ШКАНДИБАЄ

МОСКВА (СРСР). — В той час, як большевицька влада алярмучо повідомляє про закінчення нею п'ятилітнього плану по здобуванню нафти і недалекого закінчення п'ятилітнього плану владштування колективних господарств, з другої сторони в інших галузях п'ятилітньої розбудови стає все гірше і гірше. Всім відомо, якої руїни зазнав транспорт і як це тяжко відбивається на всіх планах п'ятилітки. Большевики не можуть своєчасно доставити населенню харчів і населення голодує, особливо у великих містах. Залізничні не можуть своєчасно підвезти до заводів сировини й палива, а тому величезні заводи чадуть до того гайнують час, не маючи що робити й т. д.

Тепер прийшли відомості з донецького вугляного району на Україні, що там, не зважаючи на всі старання большевців, продукція вугля постійно падає. Вже тепер майни видають ледви 50% скількох вугля, яку має здобути відповідно планам п'ятилітки. Лише за один березень видобуток вугля впав на 17% проти того, що було здобуто в лютому. Постагання машинами майні для викопування вугля не виконане на 46%. Недостача вугля звичайно найтяжче відбивається на всій радянській індустрії, пережесуючи всі плани індустріальної п'ятилітки.

Не помагає справі й те, що вуглепомаг збільшено платню, поліпшено санітарні умови й життя, збільшено пайки харчів тощо. Не зважаючи на те все, продукція правильно зменшується.

КЕМАЛЬ СТУПАЄ СЛІДАМИ МУСОЛІНІЯ.

ІСТАНБУЛ (Туреччина). — Президент републики, Кемаль Паша, останнього місяця обїздив села й міста Туреччини, щоб безпосередньо вияснити бажання населення та засягнути інформації у справі сучасного внутрішнього життя держави. Повернувшись до столиці Ангори, він видав спеціальний маніфест, у якому зазначив, що свою народно партію буде реорганізувати на зразок італійської фашистської партії.

Кемаль Паша заявляє в маніфесті, що кожда нація в певний час доходить до такого стану, коли потрібно повного обєднання певних її творчих елементів, щоб ратувати державу від внутрішніх і зовнішніх катастроф. На його думку, такий час тепер настав у Туреччині, а фашизм найбільше надається для обєднання нації. Особливу увагу звертає Кемаль на виховання молоді в певному державно-творчому напрямі.

ЛІБЕРАЛИ ПІДТРИМУВАТИМУТЬ МЕК ДОНЕЛДА.

ЛОНДОН (Англія). — Народи ліберальної партії скінчилися на тім, що ліберальна партія буде далі підтримувати уряд Мек Донелда в його політиці, але не перечитиме принципам широкого лібералізму. Але партія відмовилася на домагаючи Ллойд Джорджа зобов'язатися підтримувати уряд Мек Донелда до кінця цієї парламентарної каденції.

Таку постанову ухвалено двома третинами голосів членів партії. Лорд Саймонс домагався негайного повалення робітничого уряду й призначення нових парламентарних виборів. Його підтримав всього одна третина членів ліберальної партії. Отже уряд Мек Донелда може сподіватися залишитися при владі так довго, як довго він не викличе якогось незадоволення серед члених тих лібералів, які пішли за Ллойдом Джорджем.

БУДУТЬ ГОВОРИТИ З БОЛЬШЕВИКАМИ ПРО ТОРГОВЛЮ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Народи між представників уряду та індустріалів у справі торгівлі з радянською Росією скінчилися на тому, що уряд запросить представників Вищої Господарської Російської Ради для переговорів. Уряд ставиться з великими застереженнями до кредитування большевиками і категорично заявляє, що він відмовляється взяти на себе поруку за 78% кредитів, яких большевики домагаються від німецьких індустріалів.

Уряд іпін обіцяє, що в кождому окремому випадку кредитування Німціями большевиків він буде розбирати докладно справу й виносити, чи він може взяти на себе поруку, щоб фінансово не обтяжати держави.

Большевики розпочали жаву радіо-пропаганду проти Америки, обвинувачуючи її в організації торговельного бойкоту Радянщини.

ІТАЛІЯ ПРИЄДНАЄТЬСЯ ДО АВСТРО-НІМЕЦЬКОЇ УГОДИ.

РИМ (Італія). — Хоч італійський уряд нічого не говорить у справі митної політиці з Німеччиною, то в більшості поінформованих колах кажуть, що Італія також готова приступити до цієї угоди разом з одним державою. Такою державою є Угорщина, яка недавно заключила торговельний договір з Італією.

Італійці кажуть, що митна юнія кількох європейських держав буде першим реальним кроком на шляху до утворення пан-Європи, яку пропонує Брін.

(З чеського перекладу: М. І.)

